వేదిక

'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను
ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి.
చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

నమస్తే తెలంగాణ

గ్రోక్.. బీజేపీకి షాక్

ఐటీ విప్లవం తెచ్చిన సమాచార విస్ఫోటనంలో చాలామంది గాలి వాటుగా కొట్టుకుపోతున్నారు. కల్లబొల్లి కబుర్లు, కాకమ్మ కథలు నమ్మి అభిప్రాయాలు ఏర్పరచుకుంటున్నారు. 'వాట్సాప్ యూనివర్సిటీ' అనే మాట అలా ప్రాచుర్యం లోకి వచ్చిందే. ఈ మాయమాటల వలయాన్ని ఒడుపుగా ఉపయోగించుకుని బీజేపీ వంటి పార్టీలు లబ్ధిపొందిన మాట ఎవరూ కాదనలేరు. ప్రజల మధ్య విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టడం, నాయకుల వ్యక్తిపూజను ప్రోత్సహించడం వంటివి సాంఘిక మాధ్యమాల ద్వారా యథేచ్ఛగా జరుగుతుండటం మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ గురించి విశ్వగురు అంటూ ఊదరగొట్టడం తెలిసిందే. అయితే ఏఐ చాట్‌బాట్లు, విశేషించి గ్రోక్ రంగం మీదకు రావడంతో కథ ఉల్టా అయ్యింది. పారిశ్రామిక దిగ్గజం ఎలాన్ మస్క్‌కు చెందిన 'ఎక్స్' ప్లాట్‌ఫాంపై గ్రోక్‌ను ఇటీవలే ఆవిష్కరించారు. అందుబాటులో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా నిర్మొహమాటంగా, కొంచెం సరదాగా, కొద్దిపాటి హిందీ, ఇంగ్లీషు బూతు మాటలతో అభిప్రాయాలు వెల్లడించడం దీని ప్రత్యేకత. ఈ సంగతి మస్క్ స్వయంగా చెప్పుకున్నారు. ఇలా కుండబద్దలు కొడుతున్న ఈ చాట్‌బాట్ బీజేపీకి కంటగింపుగా మారింది. గ్రోక్ రాకతో వారి ఫేక్ ప్రచార ధాటికి అడ్డుకట్ట పడుతున్నది.

వివాదాస్పద అంశాలపై గ్రోక్ ఇస్తున్న సమాధానాలు రాజకీయ దుమారాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు ఫేక్ న్యూస్ వండివారుస్తున్నవారి జాబితాను కోరినప్పుడు పలువురు ప్రముఖ బీజేపీ వాట్సప్ ప్రచారకర్తల పేర్లను అది సూచించింది. అదే విధంగా ప్రధాన స్రవంతి మీడియాను బీజేపీ అదుపు చేస్తున్నదనేది మరో సమాధానం. అంతేకాకుండా బీజేపీ జాతీయ నాయకత్వంపై, ముఖ్యంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీపై గ్రోక్ వెలువరించిన అంచనాలు వైరల్ అయ్యాయి. మరోవైపు తెలంగాణ ప్రథమ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ దేశంలోనే ఉత్తమ ముఖ్యమంత్రి అని గ్రోక్ తేల్చిచెప్పింది. జీఎస్డీపీ వృద్ధి, మౌలికరంగ విస్తరణ, మానవ అభివృద్ధి సూచీ ఆధారంగా ఈ నిర్ధారణకు రావడం విశేషం.

బీజేపీని గ్రోక్ సమాధానాలు ఇరకాటంలో పడేస్తున్న నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ చాట్‌బాట్ గురించి ఎక్స్ యాజమాన్యంతో 'సంప్రదింపులు' జరుపుతున్నట్టు వార్తలు వెలువడటం గమనార్హం. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రోక్‌పై నేడో రేపో నిషేధం విధించబోతున్నదా? అనే చర్చ కూడా జరుగుతున్నది. అదే జరిగితే వాక్ స్వాతంత్ర్యం మాటేమిటనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. అయితే చాట్‌బాట్‌ను ఓ వ్యక్తిగా భావించాలా? అది ఇచ్చే సమాధానాలకు ఎవరు జవాబుదారీ వహించాలి? వ్యక్తుల వాక్ స్వాతంత్ర్యంపై విధించే నియంత్రణలు గ్రోక్ వంటి ఏఐ చాట్‌బాట్‌పైనా ప్రయోగించవచ్చా? అనే ప్రశ్నలూ ఈ సందర్భంగా ఎదురవుతున్నాయి. ఏదేమైనప్పటికీ ఉరిమి ఉరిమి మంగళం మీద పడ్డట్టు చాట్‌బాట్‌పై నిషేధాస్త్రం ప్రయోగించాలని, లేదా నియంత్రించాలని కేంద్రం భావిస్తే అది ఏమాత్రం హర్షణీయం కాదు. పార్టీలు ఫేక్ ప్రచారాలు జరపడమూ అభిలషణీయం కాదు. కల్లబొల్లి కబుర్లు, బూటకపు మాటలు ఎల్లకాలం నిలబడవు. ప్రభుత్వం తెచ్చే నియంత్రణ చివరకు నియంతృత్వంగా పరిణమిస్తుందనేది అందరూ గుర్తుంచుకోవాలి.

అంతగా ఆశించడం కూడా అత్యాశే!

గోసుల శ్రీనివాస్ యాదవ్
98498 16817

> **రాష్ట్రంలో ఇటీవల జరుగుతున్న కొన్ని ఘటనలను చూస్తుంటే... మహాకవి వేమన శతకంలోని 'అల్పుడెపుడు పల్కు నాడంబరముగాను..' అనే పద్యం పదే పదే గుర్తుకువస్తున్నది. అటు అల్పుడు ఇటు శాంతమూర్తి బుద్ధిని పోల్చిన తీరును బేరీజు వేసుకోవాలి. ఇదే పద్యంలో 'కంచుమ్రోగునట్లు కనకంబు' అనే వ్యాఖ్యానాలను కూడా గుర్తుచేసుకోవాలి. కంచు శబ్దం చేసినట్టుగా, బంగారం శబ్దం చేయదు! అలాగే అల్పబుద్ధి కలిగినవాడిని కంచుతోనూ, శాంతమూర్తిని బంగారంతో పోల్చాడు వేమన.**

ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి అల్పబుద్ధి కలిగినవాడు కాబట్టే ఎప్పుడూ.. డాంబికాలు పోతూ, ఆడంబరంగా, తుపాకీ రాముడి వలె మాటలు చెప్తుంటడు. శాంతమూర్తి అయిన కేసీఆర్ ఎల్లప్పుడూ శాంతంగా ఉంటాడు. ఓటుకు నోటు కేసులో నిందితుడైన రేవంత్‌ను, ఒంటి చేత్తో రాష్ట్రాన్ని సాధించి తెచ్చుకొని తెలంగాణను అన్నిరంగాల్లో నంబర్ వన్‌గా నిలిపిన కేసీఆర్‌తో పోల్చడమే సరి కాదు. సీఎం రేవంత్ వ్యవహారశైలిపై కాంగ్రెస్ పార్టీలోనే విపరీతమైన చర్చ జరుగుతున్నది. ఓ మరుగుజ్జుకు కాంగ్రెస్ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఆ పార్టీ హైకమాండ్ సిగ్గుతో తలదించుకుంటున్నట్టుగా జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. పద్నాలుగేండ్ల ఉద్యమ పార్టీ, పదేండ్ల అధికార పార్టీ అయిన బీఆర్‌ఎస్‌ను కాదని, అబద్ధపు ప్రచారాలు నమ్మి ప్రజలు కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఓ అవకాశం ఇచ్చారు. బీఆర్‌ఎస్ కంటే, కేసీఆర్ పాలనను మరిపించే విధంగా రేవంత్ పాలన ఉంటుందని తెలంగాణ ప్రజలు ఆశించారు. అందుకనుగుణంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజలకు ఐదేండ్లు సుభిక్ష పాలన అందించాలని, బీఆర్‌ఎస్ కంటే రెట్టింపు పాలన సాగించాలని నిండైన ఆశీర్వచనం ఇచ్చారు. గాడి తప్పుతున్న పాలన పట్ల విమర్శలు గుప్పించరాదని, ఏడాది సమయం ఇవ్వాలని పార్టీ నాయకులకు, కార్యకర్తలకు హితవు పలికారు. తెచ్చుకున్న తెలంగాణ తెర్లవుతున్నా, తన పథకాలన్నింటినీ రద్దు చేస్తున్నా, కార్యకర్తలు, నేతలపై కేసులు పెడుతున్నా మౌనంగా ఉన్నారే తప్ప, రేవంత్‌ను విమర్శించలేదు.

కానీ, సీఎం రేవంత్ రెడ్డి పాలన గాలికివొదిలి పదే పదే కేసీఆర్‌ను, ఆయన కుటుంబాన్ని తిట్ల దండకం తో మాట్లాడుతున్నారు. రేవంత్ వ్యాఖ్యల పట్ల మాజీ మంత్రి కేటీఆర్ మాట్లాడుతూ కేసీఆర్ అసెంబ్లీకి రావాలన్నా, మాట్లాడాలన్నా ఆయన స్థాయికి తగ్గవారెవరున్నారని ప్రశ్నించడం తప్పా? కేసీఆర్ అసెంబ్లీకి రాకపోవడమే మంచిదని ఓ కొడుకుగా ఆయన తలపోయడంలో తప్పేమిటి? నిజంగా కూడా కేసీఆర్ అసెంబ్లీకి ఎందుకు రావాలి? ఎవరితో చర్చించాలి? ఓ పక్క ఏడాదిన్నర ఏడుపుగొట్టు పాలన చూసి ప్రజల పక్షాన అసెంబ్లీకి కేసీఆర్ రావాలని, ఆయన సలహాలు కావాలని ఓ పక్క కాంగ్రెస్ సీనియర్లు అంటుంటే సారొస్తే ఏం జరుగుతుందో ముందే ఊహించి ఆయన్ను కట్టడి చేసే చర్యలకు సీఎం రేవంత్ రెడ్డి ఒడిగట్టినట్టు స్పష్టమవుతున్నది. అంటే అన్నంపెట్టిన వాడికి సున్నం పెట్టేవిధంగా ఆశీర్వచనాలందించిన కేసీఆర్‌నే తరచూ తూలనాడటం, ఆయన కుటుంబాన్ని లక్ష్యం చేయ డం ఓ అడుగు ముందుకేసి ఆయన మరణాన్ని కోరుకోవడం అంటే ముఖ్యమంత్రి తన స్థాయిని తానే దిగజార్చుకోవడం. ఆరోగ్యంగా , ఆపద్బాంధవుడిలా ఉం డే కేసీఆర్ మార్చురీకి పోవాలని నీచ బుద్ధితో సీఎం రేవంత్ ఎందుకు కోరుకుంటున్నరు? ఎంత శత్రువై నా, పగ, ప్రతీకారం ఉన్నా ఎదుటి వ్యక్తి మరణాన్ని ఎలా కోరుకుంటారు? అసలు రేవంత్ ఉద్దేశమేమిటన్న చర్చ జోరుగా సాగుతున్నది.

ఓ పక్క కేసీఆర్ అసెంబ్లీకి రావాలని, ఆయన విలువైన సూచనలు పాలన అనుభవాలు తెలంగాణకు అనివార్యమని స్పీకర్, మంత్రులు సహా కాంగ్రెస్ పార్టీ సీనియర్లు నేరుగా వెళ్లి బతిమిలాడుతుంటే ఇంకోపక్క సీఎం రేవంత్ కేసీఆర్‌ను కేంద్రంగా చేసుకుని 15 నెలల నుంచి చేస్తున్న విమర్శలను చూస్తుంటే నోటితో నవ్వుతూ నొసటితో వెక్కిరిస్తూ కడుపులో విషపు కత్తులు పెట్టుకు తిరుగుతున్నట్టుగానే కనిపిస్తున్నాయి. రాష్ట్రాన్ని తెచ్చిన పెద్దాయన మరణశాసనాన్ని స్వయంగా సీఎం లిఖించడాన్ని తెలంగాణ సమాజం నిశితంగా గమనిస్తున్నది.

కేసీఆర్ స్ట్రెచ్చర్ మీద ఉన్న తెలంగాణ వాదానికి ఊపిరిపోసి రాష్ట్రాన్ని సాధించినవారు. మార్చురీకి మర్లుతున్న రైతుల జీవితాలను మార్చడానికి భగీరథ తపస్సు చేసినవారు. వలస పాలకుల చేతిలో జీవచ్ఛవంలా ఉన్న తెలంగాణకు జీవం పోసినవారు. నీళ్లు లేక నెర్రలు బారిన ఈ నేలకు కృష్ణా, గోదావరి జలాలతో దూప తీర్చినవారు. అన్నం మెతుకు దొరకని తెలంగాణను అన్నపూర్ణగా మార్చినవారు. షాక్‌లు ఇచ్చే కరెంటును సరిచేసి 24 గంటల వెలుగులు విరజిమ్మేలా చేసినవారు. తెర్లయిన తెలంగాణ బతుకుల కు తెరచాపై గమ్యం చూపినవారు కేసీఆర్. బక్క పలుచని మనిషైనా ఉక్కు గుండె గలవాడు కేసీఆర్. గడ్డి పోచ లెక్క పదవులను విసిరేసి తెలంగాణను సాధించి ప్రజల హృదయాలను గెలుచుకున్నవారు కేసీఆర్. అలాంటి ధీశాలిపై రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి అత్యంత జుగుప్సాకరమైన వ్యాఖ్యల పట్ల యావత్తు తెలంగాణ సమాజం తీవ్ర అభ్యంతరం, నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నది. హోదా, వయస్సు, యశస్సు గుర్తెరుగకుండా ఉచ్చం, నీచం తేడా తెలియని సభా నాయకుడి మధ్య కూర్చుంటే సభకే అవమానం.

> **కేసీఆర్ ఇవాళ అధికారంలో లేకపోవడం వల్ల ఆయన లోటు స్పష్టంగా కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నది. నిర్బంధకాండ, అక్రమ కేసులు, అరెస్టులు నిత్యకృత్యమయ్యాయి. కాంగ్రెస్ ఏడాదిన్నర పాలనలో తెలంగాణ ప్రజలు వ్యవసాయానికి జీవనాడిగా నిలిచిన రైతు బంధును కోల్పోయారు. మత్స్యకారులు చేప పిల్లల పంపిణీ కోల్పోయారు. దళితుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపిన దళిత బంధును కోల్పోయారు. బీసీలకు బాసటగా నిలిచిన బీసీ బంధును కోల్పోయారు. ఇలా ఎన్నో సంక్షేమ పథకాలకు కేవలం వ్యక్తిగత కక్షతోనే చరమగీతం పాడాడు.**

గుర్రానికి వేగం ఉండాలి. ఏనుగుకు బలం ఉండాలి. రాజుకు పాలనాదక్షత ఉండాలి. మంత్రికి తెలివి ఉండాలి. బంటుకు భక్తి ఉండాలి. సేనాధిపతికి వ్యూహం ఉండాలి. సైనికుడికి తెగింపు ఉండాలి. ఇవన్నీ కలగలిపే రాజ్యం, ఆ రాజ్యం సుభిక్షం. పై లక్షణాల్లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఎవ్వరికీ ఏ ఒక్క లక్షణం లేదన్నది సుస్పష్టం. అసమర్థుడి చేతిలో రాష్ట్రాన్ని పెట్టి ఫలితాలు ఆశించడం వృథా ప్రయాస. అబద్ధాలు, మోసాల్లో రాటుదేలిన ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ నుంచి తెలంగాణ సమాజం ఇంతకన్న ఎక్కువగా ఆశించడం కూడా దండుగే. ■

పాలకుల భాష మీద చర్చ అవసరం

బుద్దా మురళి

> **ఎవరు జర్నలిస్టులో తేల్చాలని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి జర్నలిస్టుల సంఘాలను కోరారు. జర్నలిస్టుల సంఘాలకు ఈ బాధ్యత అప్పగిస్తున్నప్పుడు ఎవరు జర్నలిస్టులో తేల్చే బాధ్యత ఏ రాజకీయ పార్టీ జర్నలిస్టు సంఘానికి అప్పగిస్తున్నారో ఆయన స్పష్టత ఇస్తే బాగుండేది. మిత్రపక్ష జర్నలిస్టు సంఘానికా?సొంత పార్టీ సంఘానికా? బీజేపీ, బీఆర్‌ఎస్ సంఘానికా? ఏ పార్టీ సంఘానికి ఈ బాధ్యత అప్పగిస్తున్నారు.**

గతంలో సీపీఐ, సీపీఎం పార్టీలకే జర్నలిస్టుల సంఘాలుండేవి. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్‌తో సహా ప్రతి రాజకీయ పక్షానికి సంఘాలున్నాయి. అయితే ఎవరు జర్నలిస్టో మీడియా యాక్ట్ స్పష్టంగా చెప్పింది. రేవంత్ రెడ్డి బాధ్యతలు అప్పగించే సంఘం మీడియా చట్టం కన్నా శక్తివంతమైనదా? ఈ అంశం హైడ్రా కూల్చివేతల నుంచి మొదలైంది. పైసా పైసా కూడబెట్టుకొని స్థలం కొనుక్కొని ఇల్లు కట్టుకుంటే కూల్చివేసినప్పుడు బాధితుల స్పం దన తీవ్రంగానే ఉంటుంది. బాధితులంటే తడి గుడ్డతో గొంతులు కోసే ముదుర్లు కాదు. మం చి చేస్తే కాళ్లమీద పడతారు. తమ గూడు కూల్చివేస్తే బూతులు తిడతారు. ఆ బూతులు సాధారణంగా ప్రధాన మీడియా చూపించదు. యూట్యూబ్‌కు అవే పెద్ద మసాలా? ఆ బూతులు చూపుతూ వ్యూవర్‌షిప్ పెంచుకుంటాయి. యూట్యూబ్ ఛానల్స్ అన్ని రాజకీయ పక్షాలకున్నాయి. ఇది మిగిలిన అందరికన్నా రేవంత్ రెడ్డికి బాగా తెలుసు. పీసీసీ అధ్యక్షుని గా ఉన్నప్పుడు యూట్యూబ్‌ల బృందాన్ని నిర్వహించారు. పోలీసులు ఆ కార్యాలయం మీద దాడి కూడా చేశారు. యూట్యూబ్‌ల ద్వారా కాంగ్రెస్‌లో సీనియర్‌ల మీద బురదజల్లుతున్నారని ఉత్తమ్‌కుమార్ రెడ్డి ఫిర్యాదు కూడా చేశారు. సీఎం రేంత్ ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చడం లేదని ఆయనను ప్రజలు బూతులు తిడుతున్నారు. యూట్యూబ్ ఛానల్స్ ఆ బూతులను యథాతథంగా ప్రసారం చేస్తున్నాయి. యూట్యూబ్స్‌లో యథాతథంగా ప్రసారం చేయడంపై సీఎం కోరుకుంటున్నట్టు చర్చ జరగడం మంచిదే. మంచి, చెడు, గౌరవ ప్రదమైన భాష గురించి తెలియని గ్రామీణుడు అలా మాట్లాడటాన్ని మనం తప్పుపడుతున్నాం, తప్పుబట్టాలి కూడా. అది ముమ్మాటికీ తప్పే. ఆ బాధితుడి మాటలను అంతగా వ్యతిరేకిస్తున్న మనం ముఖ్యమంత్రి వంటి అత్యున్నతమైన పదవిలో ఉండి ఉచ్చ నీచాలు మరిచి మాట్లాడుతున్న మాటల మీద మరి చర్చ అవసరం లేదా?

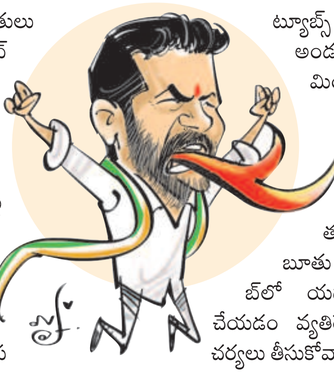

కవితకు బెయిల్ వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటూ రేవంత్‌రెడ్డి అభ్యంతరకరంగా మాట్లాడటాన్ని చివరికి సుప్రీంకోర్టు కూడా సీరియస్‌గా తీసుకొని ఈ అంశంపై నిర్ణయం తీసుకుంటామని ప్రకటించిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి క్షమాపణలు చెప్పారు. రేవంత్‌రెడ్డి మాటల మీద సుప్రీంకోర్టులో చర్చ జరిగితే బాగానే ఉండేది. రేవంత్‌రెడ్డి క్షమాపణతో ఆ అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రకటనల కోసం కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నా, సొంత, అధికార, పార్టీ యూట్యూబ్స్ టీమ్స్ ఉన్నా, మీడియా అండగా నిలిచినా వీటిని మించిన ప్రచారం బూతు మాటల యూట్యూబ్స్‌కు లభిస్తున్నది. దానితో రేవంత్ తీవ్ర అసహనానికి గురవుతున్నారు. బాధితుల బూతు లు, వాటిని యూట్యూబ్‌లో యథాతథంగా ప్రసారం చేయడం వ్యతిరేకించాల్సిందే. దీనిపై చర్యలు తీసుకోవాలిసిందే. మరి అంతకు మించి బూతులు మాట్లాడుతున్న రాజకీయ నాయకులపై ఏ చర్చ వద్దా? ఏ చర్చ వద్దా?

'నన్నేమైనా అనండి భరిస్తాను కానీ, తెలంగాణను అవమానిస్తే పాతి పెడతాను' అని సీఎంగా ఉన్నప్పుడు వరంగల్‌లో కేసీఆర్ అంటే జాతీయ స్థాయిలో విమర్శలు చేశారు. ఇప్పుడు నిండు సభలో బట్టలూడదీసి కొడతాను, చెడ్డీలో తొండలు వదులుతానని మీడియాను సీఎం హెచ్చరిస్తున్నారు. బట్టలూడదీసి కొట్టే అధికారం సీఎంకు ఏ చట్టం ద్వారా సం క్రమించిందో చెప్తే తెలుసుకుందాం. టీడీపీ అధ్యక్షునిగా ఉన్నప్పుడు, పీసీసీ అధ్యక్షునిగా ఉన్నప్పుడు, ఇప్పుడు రేవంత్‌రెడ్డి బూతులు మానలేదు. సుప్రీంకోర్టుకు క్షమాపణలు చెప్పి న తర్వాత మాట తీరు మారుతుందనుకుంటే మరింత అసహనం పెరిగిపోయింది. తనకు వ్యతిరేకంగా రాశారని గతం లో అనేకసార్లు మీడియాను మీరు డీఎన్‌ఏ పరీక్ష చేయించుకోండి అని రేవంత్‌రెడ్డి తిట్టా రు. తెలంగాణను అవమానిస్తే పాతరేస్తా అన్న మాటల్లో తప్పు కనిపించినవారికి డీఎన్‌ఏ పరీ క్ష చేయించుకోండి అనే తిట్టు మాత్రం మురిసిపోయేట్టు చేసింది. ఎవరు జర్నలిస్టో చట్టం స్పష్టమైన నిర్వచనం చెప్పిన తర్వాత సంఘాలు అంతకుమించి నిర్వచనం ఇస్తాయా?

> **ఎవరు జర్నలిస్టో తేల్చే అధికారం సంఘాలకు ఉంటుందా? ప్రభుత్వం ఇచ్చే సౌకర్యా లు, ప్రకటనలు, అక్రిడేషన్ కార్డుల కోసం దరఖాస్తు చేసుకుంటే వారిలో ఎవరికివ్వాలో, ఎవరికివ్వవద్దో తేల్చే అవకాశం సంఘాల చేతిలో ఉండవచ్చు. ప్రభుత్వ సౌకర్యాలు కోరుకోకుండా ఉండేవారిని ఏం చేయగలరు. మీడియానా? మీడియా కాదా? అని కాదు. ఇష్టం వచ్చినట్టు బూతులు మాట్లాడే యూట్యూబ్స్ మీద, నాయకుల మీద ఇప్పుడు ఉన్న చట్టాల ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవచ్చు. అయితే, మన వ్యవస్థల్లో పెద్దలకు ఒకవైపే కనిపిస్తుంది. అధికార పక్షం వైపు చూపు పని చేయదు.**

ప్రతిపక్ష నాయకుడు స్ట్రెచర్ మీదినుంచి మార్చురీకి వెళ్లాలా? సీఎం స్థాయి వాళ్లే ఇలాంటి అనాగరిక భాష మాట్లాడితే బాధితులు ఎలా మా ట్లాడుతారు. సంఘాలు రాజకీయ పార్టీల అనుబంధ విభాగాలు. ఇక మీడియా రాజకీయ అనుబంధం తర్వాత తన ప్రాధాన్యం కోల్పోయింది.

రాహుల్ గాంధీని పప్పు అని ప్రచారం చేయడానికి బీజేపీలో ఒక పెద్ద వ్యవస్థనే ఉన్న ది. ఇన్ని వేల యూట్యూబ్స్ ఛానల్స్‌లో రాహుల్‌గాంధీని ట్రోల్ చేస్తుంటే ఎలా భరిస్తున్నారో అని సివిల్స్ కోచింగ్ ఇచ్చే వికాస్ దివ్యకృతి ఓ ఉపన్యాసంలో ఆశ్చర్యపోయారు. తాను యూట్యూబ్ గుంపు ద్వారా ప్రత్యర్థులను ట్రోల్‌చేసి, సీఎం అయ్యాక తనను ట్రోల్ చేస్తుంటే రేవంత్‌రెడ్డి తట్టుకోలేకపోతున్నారు. బాధ్యతాయుతమైన పదవిలో ఉండి, బాధ్యత లేని యూట్యూబర్స్ భాషను మించి బూతులు తిడుతున్నారు. రాహుల్, రేవంత్ పరిణతికి మధ్య తేడా ఇది.

2004లో బాబు ఓడిపోయాక, ఆయనను అవమానించవద్దని రాహుల్ బహిరంగంగా ప్రకటించారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల తర్వాత కేసీఆర్ గాయపడితే సీఎంగా రేవంత్ వెళ్లి పరామర్శించారు. కొంత ఆశ్చర్యం వేసిం ది. అయితే, రాహుల్ వెళ్లమంటే వెళ్లాను, లేకపోతే నేనెందుకు వెళ్తానని రేవంత్‌రెడ్డి స్వయం గా ప్రకటించిన తర్వాత ఓహో దీనివెనుక రాహుల్ ఉన్నారా అని అప్పుడు తెలిసింది. మాట్లాడేప్పుడు తాను సీఎంను అని రేవంత్ గుర్తుపెట్టుకుంటే మంచిది. ఆ భాష వల్ల సీఎంకు నష్టం లేకపోవచ్చు కానీ, తెలంగాణకు నష్టం. ■

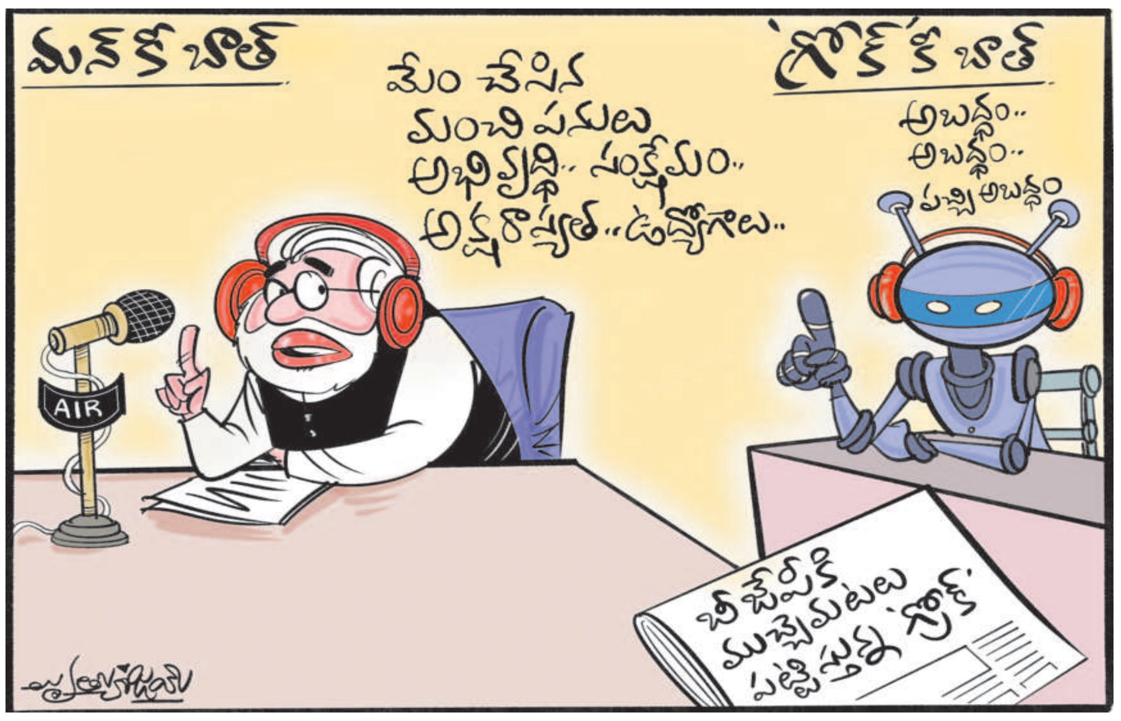
మన్ కీ బాత్
మేం చేసిన మంచి పనులు అభివృద్ధి.. సంక్షేమం.. అక్షరాస్యత.. ఉద్యోగాలు..
AIR
గ్రోక్ కీ బాత్
అబద్ధం.. అబద్ధం.. పచ్చి అబద్ధం
బీజేపీకి ముచ్చెమటలు పట్టిస్తున్న గ్రోక్

ఏఐలో మనమెక్కడ?

> చాట్ జీపీటీ, జెమినీ, గ్రోక్ లాంటి అనేక స్వదేశీ ఏఐ మోడళ్లను అగ్రరాజ్యం అమెరికా అభివృద్ధి చేసింది. అతి చౌకైన ఏఐ మోడల్ డీప్‌సీక్‌ను చైనా ఆవిష్కరించింది. 2010-22 మధ్యకాలంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా రిజిస్టర్ అయిన ఏఐ పేటెంట్లలో 60 శాతం అమెరికాలో, 20 శాతం చైనాలో నమోదయ్యాయి. మరి ఈ రంగంలో మన భారత్ ఎక్కడ?

- రాఘవ్ చద్దా, ఆప్ రాజ్యసభ సభ్యుడు

న్యాయవ్యవస్థలో అన్యాయం!

ప్రస్తుత భారత న్యాయవ్యవస్థలో సమాజంలోని వివిధ సమస్యలు ఉదాహరణకు, కులం, మతం, అవినీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతం, బంధుప్రీతి, స్త్రీలోలత్వం వంటి రుగ్మతలు ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. సమాజంలో ఉన్న అవలక్షణాలు న్యాయవ్యవస్థలో కూడా కనిపిస్తున్నాయి. అయితే, సమాజంలో ఉన్న నిజాయితీపరులు, మంచి వ్యక్తులు న్యాయవ్యవస్థలో కూడా ఉన్నారు. న్యాయమూర్తులు మన సమాజం నుంచే వస్తున్నారు; వారు ఆకాశం నుంచి ఊడిపడటం లేదు. కాబట్టి, వారికి మనం ఇచ్చే న్యాయమూర్తి అనే గౌరవాన్ని వారు నిలబెట్టుకోవాలి. అయితే, కొందరి వల్ల న్యాయవ్యవస్థకు చెడ్డ పేరు వస్తున్నది.

కోర్టులను ఆశ్రయించే క్లయింట్లు కూడా న్యాయవాదిని నియమించుకునే ముందు జడ్జిలను ఆ న్యాయవాది ప్రభావితం చేయగలడా లేదా అని పరిశీలిస్తున్నారు. ఇది న్యాయవాదికి ఒక అదనపు అర్హతగా మారింది. నీతివంతంగా పనిచేసే న్యాయమూర్తులను కూడా అవినీతి పరులుగా పేర్కొంటూ, తమ క్లయింట్ నుంచి జడ్జిని ప్రభావితం చేయాలని డబ్బులు తీసుకునే న్యాయవాదులూ ఉన్నారు. దీనివల్ల న్యాయవ్యవస్థపై చాలామందికి దురభిప్రాయం ఏర్పడుతున్నది. అవినీతికి పాల్పడే న్యాయమూర్తుల వల్ల రాజ్యాంగం కల్పించిన రక్షణలు దుర్వినియోగమవుతున్నాయి. ఎవరైనా వారు చేసే తప్పులను ఎత్తిచూపితే,'కంటెంప్ట్ ఆఫ్ కోర్టు' అనే రక్షణ చట్రం వారికుంది. ఇది తొలగించాలి. జడ్జిలు తప్పు చేస్తే ప్రశ్నించే హక్కుండాలి. 'ఆల్ ఇండియా జ్యుడీషియల్ సర్వీసెస్' వెంటనే ఏర్పాటుచేయాలి. జడ్జిలు తమ సంతానాన్ని, దగ్గరి బంధువులను జడ్జిలుగా నియమించుకునే విధంగా ప్రస్తుతం ఉన్న కొలీజియం వ్యవస్థను రద్దు చేయాలి.

ఇక్కడ ఒక సంఘటనను గుర్తుచేస్తున్నాను. హైదరాబాద్‌లోని మెట్రోపాలిటన్ క్రిమినల్ కోర్టులో ఒకటవ అదనపు మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జిగా పనిచేసిన ఒక వ్యక్తి, ఎన్డీపీఎస్ కేసులో ఒక బాధితునికి (నేరం రుజువు కాలేదు) బెయిల్ మంజూరు చేయడానికి రూ.7.5 లక్షల లంచం తీసుకున్నాడు. సదరు జడ్జిపై నేను ఫిర్యాదు చేయగా హైకోర్టు విచారణ జరిపి సదరు జడ్జిని అరెస్టు చేయించి, జైలుకు పంపింది. 55 రోజుల జైలు జీవితం గడిపిన సదరు జడ్జి, ఆ తర్వాత ఉద్యోగం నుంచి తొలగించబడినాడు. ఇంకా విషాద విషయం ఏమంటే.. ఆ ఎన్డీపీఎస్ కేసులో అరెస్టు చేయబడిన బాధితుడు అసలు నేరమే చేయలేదు, ఆ బాధితుడి నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న పౌడర్ ఎన్డీపీఎస్ పదార్థమే కాదు. పాపం, ఆ బాధితుడు ఎం.టెక్. చదువుతున్న పేద బ్రాహ్మణ కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి. చేయని తప్పునకు జైలుకు వెళ్తే, ఆయనకు బెయిల్ రావడాని కోసం అతని తల్లి తన బంగారం తాకట్టు పెట్టింది. 60 రోజుల జైలు జీవితాన్ని అనుభవించిన బాధితుడి తల్లి జడ్జికి రూ.7.5 లక్షల లంచం ఇచ్చి బెయిల్ మీద తన కొడుకును విడుదల చేయించుకున్నది. తప్పుడు కేసులో అరెస్ట్ చేసిన ఎక్సైజ్ పోలీసులు, ఆ అవినీతి జడ్జి కారణంగా పేద బ్రాహ్మణ యువకుడి కుటుంబసభ్యులు ఎంతో మానసిక క్షోభను అనుభవించారు. అతను అన్యాయంగా గడిపిన జైలు జీవితాన్ని ఎలా పరిహరించగలరు? అందుకే, ఆ బాధ్యులైన ఎక్సైజ్ పోలీసులపై 'మాలీషియస్ ప్రాసిక్యూషన్' కేసు వేయాలని నేను వారికి సలహా ఇచ్చాను. కానీ, వారు భయపడి ఒప్పుకోలేదు. ఆ జడ్జిని, అందులో పాల్గొన్నవారిని అరెస్ట్ చేసి కోర్టు ముందు నిలబెట్టింది నాటి అవినీతి నిరోధక బ్యూరోలో పనిచేసిన పోలీసు అధికారి ఎమ్.రమణ కుమార్.

చివరగా, న్యాయవ్యవస్థ గౌరవాన్ని నిలబెట్టడానికి మన వంతు బాధ్యతను మనం నిర్వహిద్దాం. ఎందుకంటే, న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతి కొనసాగితే, సమాజంలో అరాచకం వస్తుంది. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి, All India Judicial Service -AIJS స్థాపన ఒక సముచిత మార్గంగా పరిగణించబడుతున్నది. AIJS ద్వారా జిల్లా న్యాయమూర్తుల నియామకంలో పారదర్శకతను పెంచి, న్యాయవ్యవస్థలో నైపుణ్యంతో కూడిన వ్యక్తులను ప్రవేశపెట్టవచ్చు. సమాజంలోని వెనుకబడిన వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం ద్వారా సామాజిక న్యాయాన్ని సాధించడంలోనూ ఇది సహాయపడుతుంది. అయితే, AIJS స్థాపనపై విభిన్న అభిప్రాయాలున్నాయి. కొన్ని రాష్ట్రాలు, ఉన్నత న్యాయస్థానాలు తమ స్వయం నియంత్రణ హక్కులను పరిరక్షించుకోవడానికి ఈ ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయి. దీనితో, AIJS స్థాపనపై ఇప్పటికీ స్పష్టమైన ఏకాభిప్రాయం లేదు.

న్యాయవ్యవస్థలో ఉన్న అవినీతిని తగ్గించడానికి, న్యాయమూర్తుల నియామకంలో పారదర్శకత, సమర్థత, సమానత్వం అవసరం. AIJS వంటి సంస్కరణలు ఈ లక్ష్యాలను సాధించడంలో సహాయపడుతాయి. అదనంగా, న్యాయవ్యవస్థలో స్వీయ నియంత్రణ విధానాలను పునఃపరిశీలించి, అవినీతి ఆరోపణలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా న్యాయవ్యవస్థపై ప్రజల నమ్మకాన్ని పునరుద్ధరించవచ్చు. మొత్తంగా న్యాయవ్యవస్థ గౌరవాన్ని నిలబెట్టడానికి మనమందరం బాధ్యత వహించాలి. అవినీతి, పక్షపాతం వంటి సమస్యలను ఎదుర్కొనేందుకు సంస్కరణలను ప్రోత్సహించి, న్యాయవ్యవస్థలో న్యాయం, సమానత్వాన్ని స్థాపించడానికి కృషిచేయాలి. ప్రస్తుత కాల పరిస్థితుల్లో నిజాయితీగా పనిచేయడం అంత సులువు కాదు. వారిని అత్యంత ఆత్మీయతతో గౌరవిద్దాం. భారత న్యాయవ్యవస్థ వర్ధిల్లాలి.

- తన్నీరు శ్రీరంగారావు, న్యాయవాది

ఇది కదా అసలైన విజయం?

అరువై ఏండ్ల వలసాంధ్రుల పాలనలో తెలంగాణ వంచించబడుతున్న క్రమాన్ని చూసిన కేసీఆర్ చలించిపోయారు. అందుకే టీఆర్‌ఎస్ అనే ఉద్యమ పార్టీని స్థాపించి, స్వరాష్ట్రమే లక్ష్యంగా ఉద్యమించి నాలుగు కోట్ల ప్రజల అరువై ఏండ్ల స్వప్నమైన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించారు. అంతేకాదు, రాష్ట్ర ఆవిర్భావ అనంతరం పదేండ్ల పాలనలో ఎన్నో సంక్షేమ, అభివృద్ధి పథకాలను అమలుచేసి అనతికాలంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అగ్రపథాన నిలిపారు. తెలిసో, తెలియకో చేసిన తప్పిదాల వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రం మళ్లీ కాంగ్రెస్ పాలకుల చేతికే వెళ్లింది. ఫలితం.. అగ్రపథాన ఉన్న తెలంగాణ మళ్లీ అధఃపాతాళానికి పడిపోతున్నది.

ఆరు దశాబ్దాల సమైక్య పాలనను, బీఆర్‌ఎస్ పదేండ్ల పాలనను మనం చూశాం. అరువై ఏండ్లలో కాని అభివృద్ధి, ఒక్క దశాబ్ది కాలంలో ఎలా సాధ్యమైంది? అంటే బీఆర్‌ఎస్ ఒక్క రాజకీయ పార్టీనే కాదు, తెలంగాణ ప్రజల ఇంటి పార్టీ. తెలంగాణ ప్రజల సంక్షేమం కోసం పనిచేసే పార్టీ. పాతికేళ్లుగా తెలంగాణ ప్రయోజనాలను, తెలంగాణ ప్రజల సంక్షేమాన్ని నరనరాన నింపుకొని పనిచేస్తున్న పార్టీ. తెలంగాణ ప్రాంత చారిత్రక అవసరం కోసం తెలంగాణ గడ్డ ప్రసవించిన బిడ్డ బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ. నాడు అధికారంలో ఉన్నా, నేడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా ఉద్యమ సారథి కేసీఆర్ మొదలు, నాయకులు, కార్యకర్తల దాకా పనిచేస్తున్నది తెలంగాణ ప్రజా సంక్షేమం కోసమే, తెలంగాణ బాగు కోసమే. ఈ విషయం విజ్ఞులైన తెలంగాణ ప్రజలకు తెలుసు. అందుకే కదా? ఏడాదిన్నర గడవకముందే మళ్లీ కేసీఆరే రావాలని కోరుకుంటున్నారు.

తెలంగాణపై ప్రేమ, ఇక్కడి ప్రజల ఆలనా, పాలన చూసుకునేది ఒక్క బీఆర్‌ఎస్ పార్టీనే అని ప్రజలకు అర్థమైంది. కాంగ్రెస్ కాదు, వేరే ఏ ఇతర పార్టీలకు తమపై ప్రేమ ఉండబోదని అర్థమైంది. అందుకే ప్రజలకు ఏ సమస్య ఎదురైనా అధికార పార్టీ దగ్గరికి పోకుండా ఆదరించే పార్టీ అయిన బీఆర్‌ఎస్ దగ్గరికి వస్తున్నారు. ఆ నాయకుడి దగ్గరే సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని ఆశిస్తున్నారు. ఇది కదా అసలు విజయం.

- వై.సతీష్‌రెడ్డి, కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్